

Hội thảo “Các tiêu chuẩn về môi trường và xã hội trong Hiệp định xuyên Thái Bình Dương - TPP”

Nhằm triển khai chương trình “Hợp tác Việt Nam - Đan Mạch về cải cách hành chính và quản trị công” được phê duyệt theo kế hoạch 2015 của ĐHQGHN, ngày 24/12/2015 vừa qua, Bộ môn Luật Quốc tế tổ chức hội thảo với chủ đề: “Các tiêu chuẩn về môi trường và xã hội trong Hiệp định đối tác xuyên Thái Bình Dương - TPP”. PGS.TS Trịnh Quốc Toàn - Q.Chủ nhiệm Khoa Luật, ĐHQGHN; TS. Nguyễn Tiến Vinh - Phụ trách Bộ môn Luật Quốc tế; PGS.TS Nguyễn Bá Diến - Giám đốc Trung tâm Luật Biển và Hàng hải quốc tế; PGS.TS Đoàn Năng - Nguyên Vụ Trưởng Vụ Pháp chế, Bộ Khoa học và Công nghệ tham gia chủ trì hội thảo.

Chủ trì hội thảo “Các tiêu chuẩn về môi trường và xã hội trong Hiệp định đối tác xuyên Thái Bình Dương - TPP”

Hội thảo với mục tiêu bước đầu nghiên cứu về hiệp định TPP, đặc biệt là các khía cạnh có tính chất phi truyền thống của hiệp định, tiêu biểu là các tiêu chuẩn về môi trường, lao động và xã hội.

PGS.TS Trịnh Quốc Toàn phát biểu khai mạc hội thảo

Trong bài phát biểu khai mạc hội thảo PGS.TS Trịnh Quốc Toàn nói: “Hiệp định

TPP giúp gắn kết Việt Nam với các đối tác khổng lồ như Mỹ, Nhật Bản, Canada.... qua đó thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, hỗ trợ việc làm và thúc đẩy sáng tạo. Có thể thấy Việt Nam cũng sẽ là nước được hưởng lợi nhiều nhất trong số 12 nước tham gia hiệp định này. Song nó cũng tạo ra cho chúng ta nhiều thách thức bởi xuất phát điểm của chúng ta là thấp nhất trong khối”.

Theo PGS.TS Trịnh Quốc Toàn gia nhập TPP nước ta sẽ phải chịu sự cạnh tranh gay gắt không chỉ trên “trường đua” quốc tế mà còn tại chính “sân nhà”. Nước ta sẽ gặp khó khăn từ việc đáp ứng tiêu chuẩn về xuất xứ, môi trường, chất lượng thị trường lao động, đến khả năng thích ứng của cộng đồng doanh nghiệp vừa và nhỏ... Chính vì vậy, trong quá trình bắt tay vào chuẩn bị triển khai Hiệp định TPP, ngoài việc rà soát nội dung, phê chuẩn Hiệp định, chúng ta còn phải xác định rõ nhóm cơ hội, thách thức, từ đó xây dựng và thực hiện tốt các nhóm giải pháp để biến thách thức thành cơ hội giúp Việt Nam bứt phá và hội nhập sâu rộng hơn nữa.

Phần đầu chương trình hội thảo là báo cáo và các bài tham luận về tình hình chung của hiệp định TPP của: PGS.TS Nguyễn Bá Diến, PGS.TS Hoàng Phước Hiệp và TS. Nguyễn Tiến Vinh.

PGS.TS Nguyễn Bá Diễn - Giám đốc Trung tâm Luật Biển và Hàng hải quốc tế

giới thiệu một cách tổng quan nội dung Hiệp định TPP

Thông qua bản “Báo cáo tổng quan về Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương – TPP”, PGS.TS Nguyễn Bá Diễn – Giám đốc Trung tâm Luật Biển và Hàng hải quốc tế, đã giới thiệu một cách tổng quan nội dung Hiệp định TPP, tầm vóc cũng như ảnh hưởng của nó tới thương mại toàn cầu cũng như các nước đã và sẽ tham gia Hiệp định trong tương lai. Bài tham luận cũng tô đậm những câu hỏi về thách thức cũng như cơ hội của Việt Nam khi gia nhập TPP.

PGS.TS Hoàng Quốc Hiệp – Chủ nhiệm Khoa Luật, ĐH Kinh doanh và Công nghệ

PGS.TS Hoàng Quốc Hiệp – Chủ nhiệm Khoa Luật, ĐH Kinh doanh và Công nghệ với bài tham luận “ Bước đầu nghiên cứu các vấn đề phi truyền thông trong Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương -TPP” . Bài tham luận đã sơ lược quá trình Việt Nam tham gia đàm phán Hiệp định TPP, đi sâu phân tích các vấn đề phi truyền thống như: đầu tư, lao động, môi trường, chống tham nhũng, vấn đề quy tắc xuất xứ, thương mại dịch vụ.....

Bài tham luận của TS. Nguyễn Tiến Vinh – Phụ trách Bộ môn Luật Quốc tế đưa ra những đặc trưng của Hiệp định TPP, từ đó kết luận đây là một hình mẫu thể hệ mới của các Hiệp định tự do hóa thương mại thế kỷ 21; chỉ ra những đóng góp của Hiệp định về vấn đề môi trường, lao động và xã hội ..

Phần hai của hội thảo đi sâu, làm rõ cơ hội và thách thức của Việt Nam trong thực thi các cam kết về môi trường, lao động khi tham gia Hiệp định TPP thông qua tham luận của: TS. Lê Văn Bính, PGS.TS Lê Thị Hoài Thu và PGS.TS Đoàn Năng.

TS. Lê Văn Bính – Giảng viên Bộ môn Luật Quốc tế

Bài tham luận của TS. Lê Văn Bính – Giảng viên Bộ môn Luật Quốc tế, cho thấy khi các nước chủ động tham gia đàm phán để tạo nên Hiệp định TPP thì cơ hội cho các nước thành viên là ngang nhau, nhưng Việt Nam có sử dụng được cơ hội đó hay không và sử dụng như thế nào mới là vấn đề cốt lõi.

PGS.TS Lê Thị Hoài Thu - Phụ trách Bộ môn Luật Kinh doanh

Bài tham luận của PGS.TS Lê Thị Hoài Thu - Phụ trách Bộ môn Luật Kinh doanh, đi sâu vào vấn đề “Quy định của Tổ chức lao động quốc tế về bảo vệ người lao động di trú”. PGS.TS đã trình bày hai công ước rất quan trọng về cư trú của ILO, đồng thời so sánh, nhận xét về mức độ tương thích của pháp luật Việt Nam về các vấn đề như: mức lương tối thiểu, điều kiện lao động, bảo hiểm lao động, an sinh xã hội và đặc biệt là tổ chức Công đoàn. PGS.TS nhận thấy, với tình hình thực tế còn nhiều bất cập, Việt Nam phải nỗ lực hơn nữa để vừa thực hiện được cam kết TPP vừa phù hợp với điều kiện trong nước.

PGS.TS Đoàn Năng, Nguyên Vụ Trưởng Vụ pháp chế, Bộ Khoa học và Công nghệ

PGS.TS Đoàn Năng – Nguyên Vụ Trưởng Vụ Pháp chế, Bộ Khoa học và Công nghệ, nêu bật các vấn đề về môi trường mà Việt Nam gặp phải khi tham gia Hiệp định TPP. Bài tham luận của PGS.TS Đoàn Năng chỉ ra trong thời đại thế giới phải đối mặt với biến đổi khí hậu, các nước ngày càng chú trọng đến việc bảo vệ môi trường, khuyến khích sử dụng và sản xuất sản phẩm “sạch”, thân thiện với môi trường, thì việc TPP đặt ra các quy định chặt chẽ về vấn đề môi trường là điều dễ hiểu. Để đáp ứng được các quy định đó của Hiệp định TPP, Việt Nam sẽ gặp phải không ít khó khăn nhưng nó phù hợp với định hướng phát triển xanh, phát triển lâu dài và bền vững của nước ta nên không có gì là không thể.

Hội thảo lần này là một trong những hội thảo khởi động cho chuỗi các chương trình nghiên cứu, triển khai Hiệp định TPP tại Việt Nam sao cho phù hợp, giúp nâng cao vị thế của Việt Nam trên đấu trường quốc tế. Bước đầu đưa ra những vấn đề cốt lõi, cần phải được trao đổi và nghiên cứu sâu hơn trong các hội thảo sau.